

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦЗДВН
КАФЕДРА ФІНАНСІВ І ПІДПРИЄМНИЦТВА
ЛЦДН у м. Суми
(місто знаходження ЛЦДН)

До захисту допускається
Завідувач кафедри,
проф.

_____ В. М. Боронос
«___» _____ 202_ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА БАКАЛАВРА

НА ТЕМУ:

**Фінанси сільськогосподарського підприємства і
підходи до їх удосконалення**

Освітній ступінь – «бакалавр»

Спеціальність – 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Освітня програма – «Фінанси та облік в підприємстві»

Керівник роботи:

_____
(підпис)

Гуменна Ю.Г.
(ініціали, прізвище)

Студент:

_____
(підпис)

Бурба А.М.
(ініціали, прізвище)

Група:

ФЗ-73С

Суми
2021

РЕФЕРАТ

Кваліфікаційна робота бакалавра: 43 с., 7 рисунки, 12 таблиць, 1 додаток, 24 джерел.

Метою роботи є вдосконалення теоретично-методологічних засад та практичного визначення проблем і шляхів покращення фінансування сільськогосподарських підприємств.

Об'єкт дослідження є фінансова звітність ТОВ «УКРАВІТ», методична та теоретична база по оцінці фінансування підприємства та шляхи удосконалення.

Предмет дослідження є фінансово-економічні відносини, що виникають при реалізації фінансування сільськогосподарського підприємства.

Методи дослідження – факторний, статистичний аналіз, логіко-аналітичні методи, економіко-математичне моделювання.

У першому розділі розглянуто особливості та проблематика фінансів сільськогосподарського підприємства, методичні підходи до аналізу та оцінки фінансування сільськогосподарської галузі України.

У другому розділі розглядається оцінка ефективності фінансування сільськогосподарського підприємства ТОВ «УКРАВІТ», зокрема проведено загальну характеристику підприємства та аналіз показників фінансового стану підприємства.

У третьому розділі розглядаються напрямки удосконалення фінансування сільськогосподарських підприємств на прикладі ТОВ «УКРАВІТ».

ФІНАНСИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА, ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ, ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ, ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА, ДЖЕРЕЛА ФІНАНСУВАННЯ КОМПАНІЇ.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. Теоретико-методичні засади забезпечення фінансів сільськогосподарських підприємств.....	6
1.1 Особливості та проблематика фінансів підприємств агропромислового комплексу.....	6
1.2 Методичні підходи до аналізу та оцінки фінансування підприємств сільськогосподарської галузі України.....	11
2. Оцінка ефективності фінансування сільськогосподарського підприємства ТОВ «УКРАВІТ».....	16
2.1 Загальна характеристика фінансово-економічної діяльності ТОВ «УКРАВІТ».....	16
2.2 Комплексний аналіз показників фінансового стану та джерел фінансування ТОВ «УКРАВІТ».....	17
2.2.1 Аналіз показників майнового стану підприємства.....	17
2.2.2 Аналіз показників ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості підприємства.....	21
2.2.3 Аналіз джерел фінансування підприємства за 2016-2021 роки.....	27
3. Напрями удосконалення фінансування підприємств агропромислового комплексу.....	31
3.1. Підходи та напрями покращення фінансування сільськогосподарських підприємств.....	31
3.2 Шляхи покращення фінансування ТОВ «УКРАВІТ».....	36
ВИСНОВКИ.....	38
ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ.....	40
ДОДАТОК А. Фінансова звітність ТОВ «УКРАВІТ».....	42

ВСТУП

Актуальність теми. У сучасних умовах сільськогосподарська індустрія є однією з найважливіших галузей. Стабільний розвиток фермерських господарств забезпечує продовольчу безпеку країни, сприяє перетворенню аграрного сектору у високоефективний та конкурентоспроможний сектор економіки на внутрішньому та зовнішньому ринках, формує ефективний ресурс для зовнішньоекономічної діяльності та створює надійне джерело економічної діяльності.

Сільськогосподарське виробництво традиційно є сильною частиною української економіки. Родючий ґрунт, багаті сільськогосподарські традиції, сприятливий клімат, знання та працьовиті люди - все це робить сільськогосподарські комплекси пріоритетними для економіки, забезпечує населення якісними, доступними продуктами харчування, забезпечує гідний рівень життя та експорту в країну.

Метою роботи є вдосконалення теоретично-методологічних засад та практичного визначення проблем і шляхів покращення фінансування сільськогосподарських підприємств.

Завдання дослідження до поставленої мети:

- Дослідити сутність фінансування сільськогосподарського підприємства.
- Визначити підходи до аналізу та оцінки фінансування аграрної галузі.
- Оцінити ефективність сільськогосподарського підприємства.
- Провести аналіз фінансового стану підприємства.

Об'єкт дослідження є фінансова звітність ТОВ «УКРАВІТ», методична та теоретична база по оцінці фінансування підприємства та шляхи удосконалення.

Предмет дослідження є фінансово-економічні відносини, що виникають при реалізації фінансування сільськогосподарського підприємства.

Методи дослідження: факторний, статистичний аналіз, логіко-аналітичні методи, економіко-математичне моделювання.

Структура роботи. Основна частина роботи складається з трьох частин. У першому розділі розглянуто особливості та проблематика фінансів сільськогосподарського підприємства, методичні підходи до аналізу та оцінки фінансування сільськогосподарської галузі України. У другому розділі розглядається оцінка ефективності фінансування сільськогосподарського підприємства ТОВ «УКРАВІТ», зокрема проведено загальну характеристику підприємства та ана-

ліз показників фінансового стану підприємства. У третьому розділі розглядаються напрямки удосконалення фінансування сільськогосподарських підприємств на прикладі ТОВ «УКРАВІТ».

Фактологічну основу роботи складають матеріали періодичних видань, нормативно-законодавчі акти з функціонування сільськогосподарських підприємств, матеріали фінансової звітності підприємства (форми фінансової звітності «Баланс» та «Звіт про фінансові результати»).

1 ТЕОРЕТИЧНО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

1.1 Особливості та проблематика фінансів підприємства агропромислового комплексу

Фінансування підприємств агропромислової галузі — це система грошово-кредитних відносин, що відноситься до формування, розподілу та використання грошових доходів та фондів господарських підрозділів агропромислових комплексів, що забезпечують виробничі та відтворювальні процеси в господарській діяльності.

Основними характеристиками сільськогосподарського виробництва є:

1. На відміну від інших сфер матеріального виробництва, ґрунт є найважливішим засобом виробництва в сільському господарстві

2. Сільське господарство прогресує на базі організаційно-правових формах господарювання: сільськогосподарські компанії, торгові асоціації, приватні компанії, виробничі кооперативи, державні компанії та інше.

3. У сільському господарстві економічний репродуктивний процес тісно пов'язаний із природним репродуктивним процесом і завжди переплітається, так що природні фактори відіграють головну роль у виробничому процесі.

4. Велика різниця між часом виробництва та робочим часом сільськогосподарської продукції має сезонні особливості.

5. Сільськогосподарське виробництво просторово розпорошене, що призводить до внутрішнього транспорту великих кількостей товарів (зерна, добрив, палива, кормів тощо) та значних витрат на енергію та засоби виробництва.

6. На відміну від промисловості, значна частина виробництва продукції використовується в подальших виробничих процесах як засіб виробництва.

7. Природні умови є дуже важливими виробничими факторами і визначають кінцевий результат та ефективність.

Характер сільського господарства як частини національної економіки визначає структуру виробництва, рівень постачання та використання обладнання, склад праці, характер та організаційну форму поділу праці, а також приносить непропорційний дохід від реалізації продукції тощо. Звідси унікальні характеристики аграрного економічного права, особливості відтворення та розвитку.

Фінансові ресурси, доступні фермерським господарствам, розподіляються та позичаються відповідно до способу їх створення.

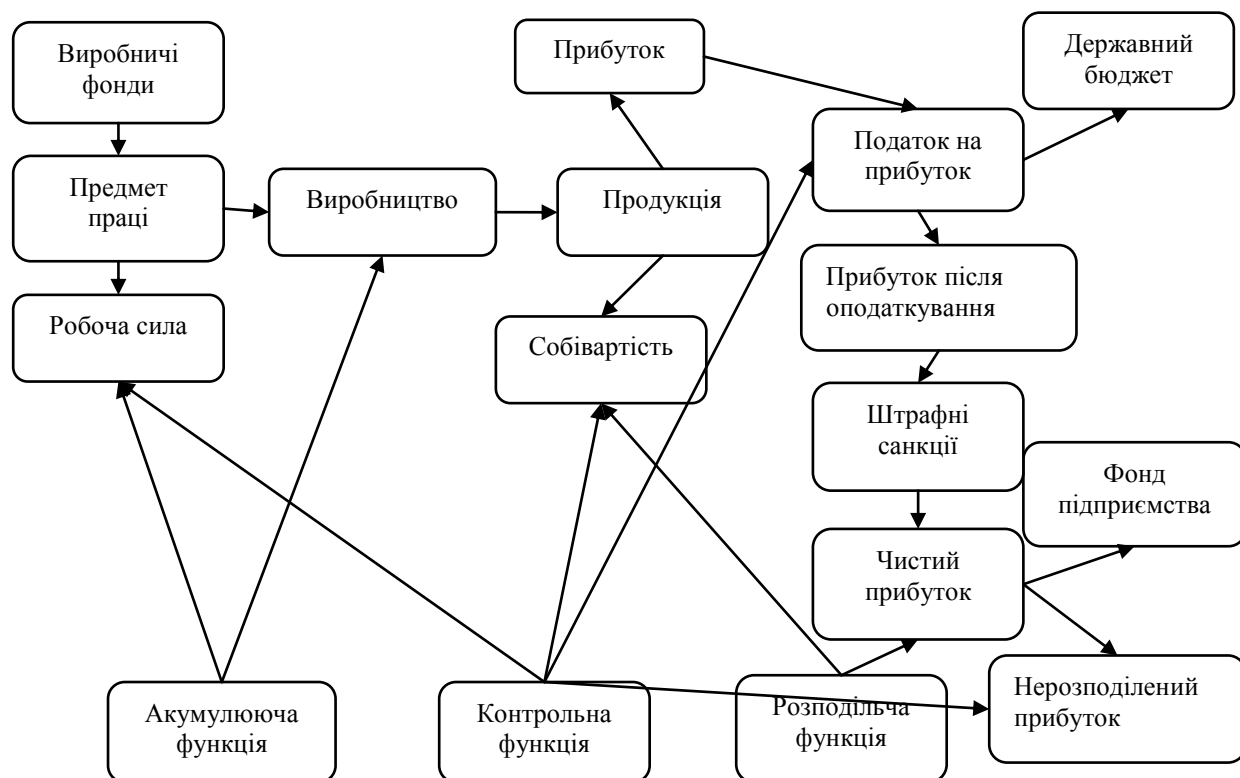

Рисунок 1.1. Реалізація функцій фінансів та руху капіталу сільськогосподарського підприємства

Формування та використання фінансових ресурсів сільськогосподарських підприємств — це процес формування коштів для виконання їх фінансових зобов'язань перед державою та іншими установами.

Фінанси агробізнесу формуються з різних джерел. До фондів грошей агропромислових підприємств відносять:

— Статутні фонди. Компанія використовує капітал для вкладування в оборотні та основні фонди.

— Фонд заробітної плати. Виплата доходу та винагороду за працю робітникам.

— Амортизаційні фонди. Фінансування для відновлення основних та основних фондів.

— Резервні кошти. Компенсація збитків та переборення миттєвих грошових труднощів.

Отже, фінансові ресурси — це готівка, яка є у розпорядженні компанії, включаючи всю готівку та деяку кількість готівки, яка використовується у формі грошових коштів.

Залежно від типу власності джерела фінансування підприємств аграрної галузі поділяються на власні та позикові кошти. Право власності включає юридичні ресурси, амортизацію, валовий дохід та прибуток. Сюди входять приватні особи та компанії, персонал, власний капітал та інші внески із фондів, мобілізованих на фінансовому та кредитному ринках.

Фінансування агропромислового сектору є необхідним. Народне господарство не може отримати дохід за рахунок свого виробництва, оптимальний для затрати на витрати підприємства.

З основних проблем фінансування сільськогосподарського підприємства можна виокремити такі проблеми:

- недостатність коштів державної підтримки аграрного господарства;
- недоступність кредитування, через великі ставки відсотку;
- відсутність стабільного фінансування у конкретні періоди року;
- недолік доведення державних грошових ресурсів до народного господарства;
- відсутність контролю з боку державних структур про використання коштів.

Основне фінансування сільськогосподарських підприємств є власні кошти підприємств. До власних коштів відносять прибуток та амортизаційні відрахування. При кредитному забезпеченні банки не враховують специфіку сезонності сільськогосподарського підприємства. Але підприємствам надаються короткострокові кредити, при цьому створюються умови неплатоспроможності підприємств.

Для розвитку аграрного підприємства в контексті забезпечення фінансовими ресурсами важливу роль відіграє державна підтримка агропромислових комплексів, головним завданням якої є реалізація їх величезного потенціалу шляхом сприяння збільшенню сільськогосподарського виробництва, розширення асортименту продукції сільськогосподарства та переробної промисловості, а також покращення якості та конкурентоспроможності продукції світового ринку. Заохочення розвитку агропромислових комплексів у цьому контексті забезпечує чітку систему фінансування, яка не обмежується фінансовими взаємовідносинами з іншими компаніями та банками, а також включає ефективне формування та використання фондів. Відсутність самофінансування парків агробізнесу змусило державу брати активну участь у його розвитку, надаючи фінансову підтримку у формі бюджетного фінансування та надаючи пільговий режим компаніям агробізнесу.

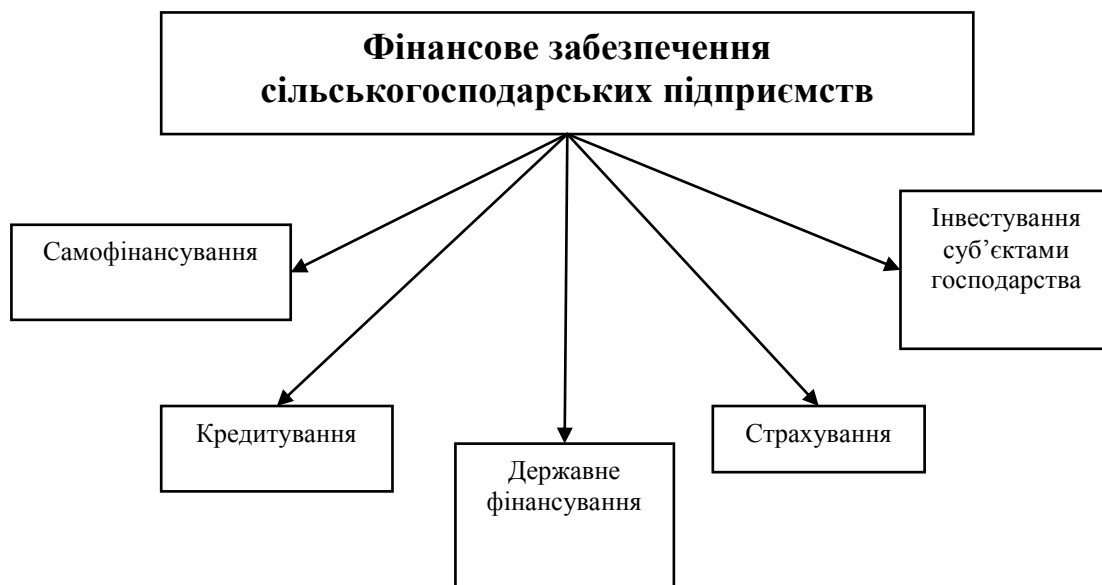

Рисунок 1.2 Фінансове забезпечення сільськогосподарських підприємств

Водночас вплив держави на розвиток агропромислових комплексів характеризується неповнотою, відсутністю фундаменту та недостатнім фінансуванням, що вимагає перегляду форм та методів державного фінансування. Тому збільшення поточної державної фінансової підтримки не стимулює виробників збільшувати обсяги та ефективність сільськогосподарського виробництва. Тому фінансова підтримка повинна бути спрямована на сприяння сільськогосподарському виробництву і, зокрема, надаватися виробникам, які ефективно використовують наявні ресурси.

Все це так чи інакше враховано при кредитуванні аграрних фірм з позитивним результатом. Коли були здійснені реформи в сільськогосподарському секторі, більшість із зазначених вище положень не були враховані або недостатньо враховані. Усі компанії вважали, що вони можуть утримувати та купувати кредитні ресурси за ринковими цінами на кредитному ринку. Рівновага (ціна) повинна була досягатися за допомогою механізму попиту та пропозиції.

В ході фактичної діяльності такий підхід не був практичним. Фактичні відносини на кредитних ринках стали набагато важчим, ніж очікувалось, і такі універсальні моделі не спрацювали. Виявляється, за таких вимог на кредитному ринку більшість сільгоспвиробників навіть гіпотетично неможливо реалізувати та залучити кредитні запаси.

Ось що зазначив Д. Рікардо: «Подання заявки на отримання грошової позики в банку залежить від відсотка прибутковості, який можуть отримати гроші, та відсоткової ставки, за якою банк їх позичає. ці гроші.»

Кредитний ринок аграрного сектору знаходиться під загрозою, потік кредитів в фермерській сфері майже спинився, а у випадку з банками потенційно кредитована галузь була втрачена. Спосіб був встановлений через дешевші позики, частково компенсуючи інтерес до бюджету, та ця думка була втілена в життя рішенням Кабінету Міністрів "Додаткові заходи щодо надання позик сільськогосподарським комплексам". Цей захід суттєво покращив ситуацію на позиковому ринку та збільшив надходження кредитних коштів в фермерській сектор.

На рисунку 1.3 показано, як комерційні банки частково компенсують процентні ставки за пільговими позиками, наданими сільськогосподарським підприємствам. Це дуже громіздко, тому що в даному процесі бере участь велика кількість партнерів. За інших рівних умов час кредитування збільшується.

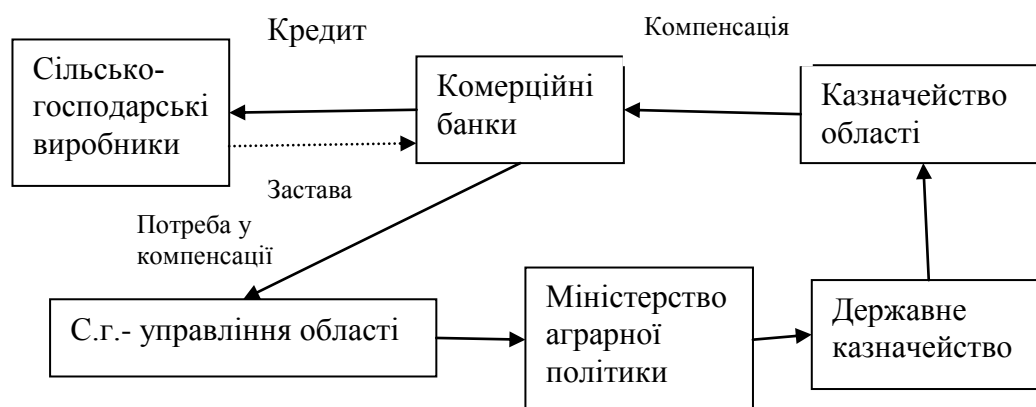

Рисунок 1.3. Часткова компенсація процентних ставок за пільговими позиками

Фінансову підтримку фермерських господарств не можна розглядати як ізольований захід через схеми часткового вирівнювання. Він повинен функціонувати спільно з іншими видами, і лише в цьому випадку буде досягнутий найбільший ефект. Не заперечуючи ринкового принципу кредитування та необхідності внутрішньої допомоги для зменшення витрат на запозичення на цьому етапі, ми вважаємо, що необхідний поступовий перехід від позик фермам до позик як одноразового індивідуального заходу. до галузі. Коли ми говоримо про забезпечення позики, ми маємо на увазі цілісну систему взаємопов'язаних елементів, яка може дозволити надходженню кредитних ресурсів у компанію відповідно до ринкових умов, враховуючи об'єктивний.

1.2 Методичні підходи до аналізу та оцінки фінансування сільськогосподарської галузі України

Розвиток фермерських господарств залежить, здебільшого, від наявності матеріальних ресурсів. Для багатьох агрохолдингів в Україні, як на сучасному етапі розвитку, так і в майбутньому, основними проблемами є відсутність власних ресурсів та неможливість використання зовнішніх джерел фінансування (особливо для малих та середніх підприємств). Це викликає той факт, що відносини із сільськогосподарським бізнесом є недостатньо розвиненими через підвищений ризик, обмежені методи та фінансові інструменти, пропоновані фінансовими установами.

Розвиток компанії базується на забезпеченні ресурсами, а в ринкових відносинах надання ресурсів є надзвичайним важливим. Фінансова підтримка компанії здійснюється коштом власних ресурсів (найбільш ліквідних ресурсів) (фінансових ресурсів та їх еквівалентів, готової продукції) та зовнішніх витрат: кредитних коштів, бюджетного фінансування та інвестиційних інструментів.

Вибираючи джерело бюджетування бізнесу, слід враховувати п'ять головних завдань:

- Сформулювати короткострокові та довгострокові запити у фінансах.
- Визначити імовірні змінювання у складі активів та капіталу для визначення кращого складу та структури.
- Забезпечення постійної платоспроможності та, як наслідок, фінансової стабільності.
- Використовуйте власні та позикові кошти з найбільшим доходом.
- Зниження витрат на фінансування економічної роботи.

Основи бюджетування компанії поділяються на зовнішні (борг) та внутрішні (особисті кошти). Внутрішнє бюджетування складається із особистих фінансів і чистого доходу та амортизації. Самофінансування розрізняють активне та неактивне.

За умови активного самофінансування єдиним джерелом доходу для задоволення потреб бізнесу є достатня для сплати податків з бюджетної системи, відсотків за позики, відсотків та дивідендів за цінними паперами емітента та податків на розширення основних засобів та нематеріальних активів, оновлення оборотних коштів.

До прихованих основ бюджетування належать: оборотний капітал; баланс нарахованого доходу від витратних матеріалів; прострочена дебіторська заборгованість від постачальників тощо.

Ступінь самофінансування компанії залежить не тільки від зовнішнього середовища, а й від внутрішніх можливостей.

Зовнішнє бюджетування включає експлуатації грошей урядами, фінансовими установами, нефінансовими корпораціями та приватними особами. Він також використовує фінансові ресурси керівників компанії. Ця привабливість потрібних грошових ресурсів є найвигіднішою, для того щоб забезпечити грошову незалежність компанії та ще більше полегшує умови для отримання банківських позик. Отже, зовнішнє бюджетування значить, що фінанси були надані корпоративному підприємству із зовнішнього джерела.

Основними формами зовнішнього бюджетування є випуск облігацій та інші папери, отримання позик в банку, експлуатація торгових позик, продаж акцій банку чи іншої корпоративної структури та надання безкоштовної бюджетної виручки.

Бюджетування на базі позикових фінансів є не дуже вигідним, через те що позичальник дає гроші на умові погашення та оплати.

На рисунку 1.4 показано, як фінансуються підприємства агропромислового комплексу.

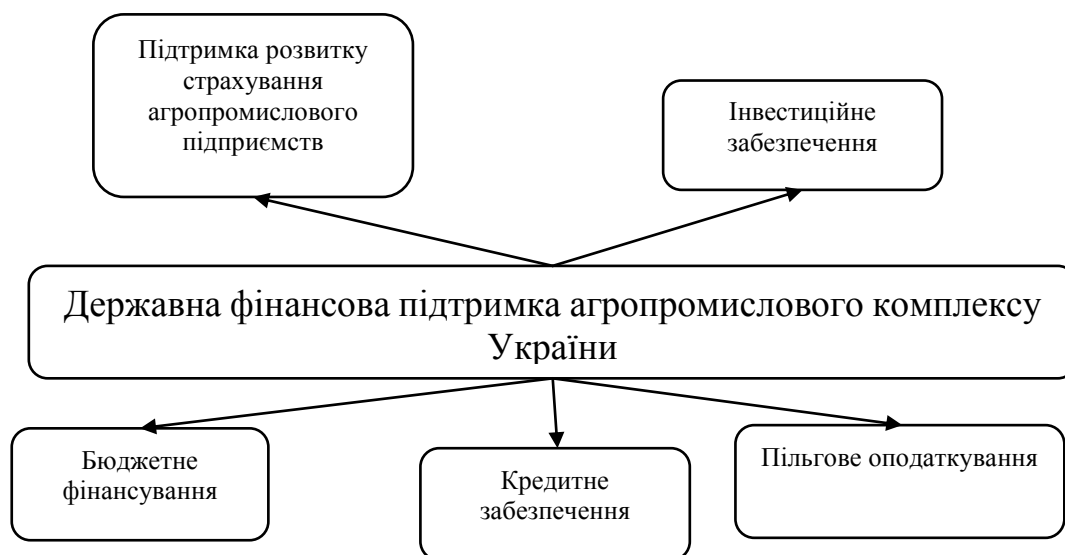

Рисунок 1.4. Державна фінансова підтримка агропромислового комплексу України

У таблиці 1.1 представлені різні інструменти, які можна використовувати для здійснення процесу фінансової підтримки сільськогосподарського бізнесу.

Таблиця 1.1 Методи та інструменти фінансової підтримки сільськогосподарських підприємств

№ s /n	Метод	Інструмент
1	Самофінансування	Надходження від продажу за рахунок власних коштів Сільськогосподарська квитанція
2	Кредитування	Позики банківські позики Розрахункові зобов'язання Кредитна спілка Кредитні спілки Позики з Аграрного фонду
3	Страховання	Страхове відшкодування
4	Державне фінансування	Програма зниження ставки позики Програма повернення преміум-класу Повернення коштів за екологічні програми (Компенсація за лізингові операції Податкова пільга
5	Інвестування	Випуск цінних паперів (облігацій, акцій) та доступ до фінансових ринків

Спектр інструментів може варіюватися в залежності від особливостей країни або рівня розвитку її економічної та фінансової інфраструктури. Він також може варіюватися в залежності від розміру компанії, організаційно-правової форми компанії та передбачуваного використання. Тому рекомендується класифікувати процес надання грантів компанії для цілей управління з іншими ознаками. (Таблиця 1.2)

Таблиця 1.2 Класифікація джерел фінансування

№з/п	Ознака	Види фінансового забезпечення
1	Розмір об'єкта (сільськогосподарська площа або чистий прибуток)	Фінансова підтримка великих компаній та сільськогосподарських організацій Фінансова підтримка малих та середніх підприємств

2	Організаційно-правова форма	Фінансова підтримка бізнесу Фінансова допомога для ферми Фінансова підтримка приватних компаній Фінансова підтримка кооперативів
3	Напрямок використання	Державне фінансування поточної діяльності Забезпечення інвестиції діяльності Забезпечення сільськогосподарських підприємств
4	За типом суб'єкта господарювання	Фінансова підтримка фермерських господарств Фінансова підтримка господарств населення

Ця класифікація важлива для виявлення проблем у різних типах бізнесу та для прийняття управлінських рішень щодо вибору відповідних методів та ресурсів для фінансової підтримки. Наші дослідження та дослідження інших вчених показали, що проблеми мають усі типи ферм (великі, середні та малі). Компаніям усіх організаційно-правових форм бракує сезонного фінансування, немає доступу до довгострокових джерел кредиту, і вони мають високі короткострокові витрати на позики порівняно із забезпеченням. Труднощі із залученням внутрішніх та зовнішніх інвестицій.

Нещодавно фінанси фермерських господарств опинились у несприятливих умовах. Український фондовий ринок був неактивним після фінансової кризи 2008 року. Залучення фінансування на світові ринки за рахунок запозичень вимагає достатнього досвіду розміщення єврооблігацій. Сільськогосподарських активів все ще бракує. Зростання інвестицій у фізичний сектор країни сповільнюється. Банківське кредитування під заставу є проблемою для багатьох підприємців через відсутність забезпечення (особливо для малого бізнесу) та погіршення ситуації з іноземною валютою. Система кредитування кредитних спілок не набрала достатнього темпу. А покриття сільськогосподарських страхових продуктів, як правило, є низьким і не спонукає фермерів страхувати своє майно.

Вибір перспективних засобів зовнішнього та внутрішнього фінансування фермерських господарств на сучасному етапі розвитку залежить від розміру фермерського господарства, економічної ситуації та готовності керівництва ви-

користувувати нові інструменти та брати на себе фінансові зобов'язання компанії.

Перспективні інструменти зовнішнього фінансування для фінансово міцних компаній, що мають досвід співпраці з ЄБРР та МФО, включають: банківські позики (причому ферми все частіше стають бажаними клієнтами банків), внутрішні облігації та єврооблігації; позики міжнародних організацій, позики сільськогосподарських фондів на обіцяну продукцію; отримання банківської позики залишається пріоритетом. Однак умови банківського кредитування поступово змінюються, і бізнесу до них потрібно готуватися. Співпраця з банком у великому інвестиційному чи інноваційному проекті вимагає від компанії забезпечення результатів довгострокових міжнародних аудитів, дотримання стандартів внутрішньої звітності, бюджетування та прогнозування, оцінки міжнародними агенціями та відповідальних менеджерів, банків у випадку підтримки синдикованих позик ви повинні бути прозорими та передбачуваними. .

Проблема зовнішньої фінансової підтримки МСП(малих та середніх підприємств), пов'язана з низькою прибутковістю, відсутністю забезпечення, непрозорою фінансовою діяльністю та низьким рівнем управління. Наступні фінансові інструменти є більш придатними: позики від місцевих кредитних спілок, банківські позики, фінансування за державними програмами, оренда, франшизи, сільськогосподарський дохід (сировина та фінанси). Останні можуть виступати як окремий інструмент позики, так і поєднуватися з позикою як надійне забезпечення. Як і у випадку з лавиною на паперових грошах, зобов'язання щодо отримання можуть бути забезпечені гарантією фінансової установи. Сільськогосподарський дохід — новий інструмент фінансування сільськогосподарських операцій — створить умови для ефективної взаємодії банківської, страхової, виробничої та торгової систем у майбутньому.

2. ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ФІНАНСУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА ТОВ “УКРАВІТ”

2.1 Загальна характеристика фінансово-економічної діяльності ТОВ“УКРАВІТ”

Вирощування рослин особливо важливо в сучасних складних кліматичних умовах. Своєчасний та якісний захист сільськогосподарських культур завдяки спільному використанню вискоелективних засобів захисту рослин та добрив з мікроелементами, відмінно підходить для резервуарних сумішей та придатний для використання в усіх ґрунтах та кліматі.

УКРАВІТ - перший і найбільший в Україні виробник хімічної продукції для хімічного захисту рослин у промисловому та приватному секторі.

Хімічні пестициди від корпорації УКРАВІТ - надійні помічники у вирішенні цих завдань. Продукція УКРАВІТ стає все більш популярною не лише в Україні, а й серед зарубіжних фермерів.

Корпорація УКРАВІТ - сільськогосподарська компанія, яка є одним з провідників на ринку засобів захисту рослин. Головними різновидами призначенням підприємства є виготовлення та торгівля пестицидів, мікроелементних добрив та засобів для знищення гризунів та різних комах, які інтенсивно використовуються в сучасному, ресурсозберігаючому сільському господарстві. Виробничі потужності компанії розроблені з урахуванням потреб як промислового сектору, так і сектору домашнього господарства.

УКРАВІТ був заснований в 1999 році. Саме тоді була побудована політика процвітання підприємства, яка дала змогу розробляти та реєструвати особисті препарати, створювати та постачати сільськогосподарську галузь, і на сьогоднішній день підприємство має найбільшу кількість виробництва для хімічних заводів. Захистіться і станьте одним з лідерів ринку.

Сьогодні агрохімічна фабрика, що належить компанії, виготовляє приблизно 120 продуктів у найсучаснішій формі: хімічні препарати для оброблення рослин у промисловому та приватному секторі.

Виробництво «Аптека садівника» створена для власників будинків, щоб ефективно захистити свої рослини від шкідників та бур'янів, що може збільшити врожаю на 30-50%.

Вибір продукції рекомендований різними гербіцидами, пестицидами, фунгіцидами, пестицидами.

Підприємство безперервно працює над новими препаратами. Продукція підприємства пропонує захист агропромислового рівня від складних видів шкід-

дників, кліщів, гризунів, патогенів рослин та бур'янів і здатна розробляти продукцію на рівні відповідно до європейських стандартів.

У своїй діяльності компанія відповідає чинному законодавству України. Продаж товарів супроводжується послугами, що забезпечують комфортні умови для співпраці з клієнтами компанії, такі як:

1. Надання асортименту засобів захисту рослин, необхідних протягом сезону.
2. Якнайшвидше доставити товар замовнику із зручною упаковкою, яка відповідає міжнародним стандартам.
3. Надання інформаційної та консультативної підтримки споживачам протягом річного сільськогосподарського циклу.
4. Підтримувати рівень цін на товари.
5. Сучасні технологічні та інформаційні засоби, розвинена інфраструктура, важливі людські ресурси.

Компанія «УКРАВІТ» представлена та експортує свої продукти до : Узбекистану, Грузії, Вірменії, Ефіопії, Молдови.

2.2 Комплексний аналіз показників фінансового стану та джерел фінансування ТОВ «УКРАВІТ»

2.2.1 Аналіз показників майнового стану підприємства

З розвитком ринкових відносин в Україні аналіз фінансового стану компаній стає все більш важливим. Поточна функція компанії виникнення у складній ситуації економічної кризи призводить до спаду виробництва та інфляції. Ці зміни негативно впливають на організацію фінансових відносин підприємств різних галузей, зменшуючи можливість збільшення фінансових ресурсів і, як наслідок, зменшуючи засоби вирішення економічних та соціальних проблем.

У цій ситуації для компаній дуже важливо оцінити фінансовий стан компанії з метою виявлення резервів для збільшення фінансування.

Одним із найважливіших кроків при аналізі фінансового стану компанії є аналіз фінансового стану компанії, який дозволяє визначити абсолютні та відносні зміни статей балансу з часом, відстежувати тенденції та визначити їх структуру.

Аналіз стану активів компанії - це широка галузь наукових досліджень щодо місцевих вчених та економістів, і дивно. Фінансовий стан компанії визначається обсягом економічних ресурсів, якими вона володіє.

Почнемо з аналізу майнового стану ТОВ «УКРАВІТ». Визначення майнового стану виробництва дає змогу розрахувати видозміни статей балансу за певні періоди, відстежити їх зміну руху та складову частину фінансових ресурсів.

Основні методи аналізу майнового стану є вертикальний та горизонтальний метод. За даними балансу визначається вартість усього майна на певну дату.

Таблиця 2.1. Динаміка активів ТОВ «УКРАВІТ» в 2018 - 2020 рр., тис. грн.

Показники	Рік			Абсолютний приріст (відхилення)		Відносний приріст (відхилення), %			Вертикальний аналіз
	2018	2019	2020	2019 / 2018	2020 / 2019	2019 / 2018	2020 / 2019	2020 / 2018	
Нематеріальні активи	8 341	9 399	9 463	1 058	64	12,68	0,68	13,45	0,74
Незавершені капітальні інвестиції	1 030	1 421	7 523	391	6 102	37,96	429,42	630,39	0,59
Основні засоби	91 102	153 470	154 842	62 368	1 372	68,46	0,89	69,97	12,18
Довгострокові інвестиції	0	7 500	7 500	7 500	0	діл.на нуль	0	діл. на нуль	0,59
НЕОБОРОТНІ АКТИВИ	100 473	171 790	179 328	71 317	7 538	70,98	4,39	78,48	14,11
Готова продукція	2 803	196	1 492	-2 607	1 296	-93,01	661,22	-46,77	0,12
Запаси	1889 41	372 140	319464	183 199	-52 676	96,96	-14,15	69,08	25,13
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари	91 730	175 795	221 486	84 065	45 691	91,64	25,99	141,45	17,43
Дебіторська заборгованість за розрахунки з бюджетом	15 675	7 718	7 712	-7 957	-6	-50,76	-0,08	-50,8	0,61
Інша поточна дебіторська заборгованість	497 180	386 900	497 563	-110 280	110 663	-22,18	28,6	0,08	39,15
Гроші та їх еквіваленти	3 962	2 921	13 348	-1 041	10 427	-26,27	356,97	236,9	1,05
Витрати май-	1	1 922	3 263	-47	1 341	-2,39	69,77	65,72	0,26

бутніх періодів	969								
Інші оборотні активи	11 613	9 409	28 840	-2 204	19 431	-18,98	206,52	148,34	2,27
ОБОРОТНІ АКТИВИ	811 070	956 805	1 091 676	145 735	134 871	17,97	14,1	34,6	85,89
БАЛАНС	911 543	1 128 595	1 271 004	217 052	142 409	23,81	12,62	39,43	

За даними таблиці на кінець 2019 року спостерігається зменшення майна на 217052 грн. Це є негативний момент, свідчить про зменшення ви робничої діяльності. На кінець 2020 зменшилось на 142409 грн. Фінансова діяльність підприємства негативна.

Зниження вартості запасів характеризується також негативною динамікою. За 2019 рік запаси становлять 183199 грн. А за 2020 рік становлять -52676 грн.

На 2018 рік дебіторська заборгованість становить 604585 грн., в 2019 році 570413 грн., а на кінець 2020 року заборгованість становить 726761 грн. Цей ріст дебіторської заборгованості є результатом збільшенням обсягу товарного кредиту та підвищенням попиту на продукцію.

Дивлячись на вертикальний аналіз за 2020 рік оборотні активи займають 85,89%.

Проведемо аналіз пасивів за 2018-2020 роки.

Таблиця 2.2. Динаміка джерел фінансування ТОВ «УКРАВІТ» в 2018 - 2020 рр., тис. грн.

Показники	Рік			Абсолютний приріст		Відносний приріст (відхилення), %			Вертикальний аналіз
	2018	2019	2020	2010/2018	2020/2019	2019/2018	2020/2019	2020/2018	
Зареєстрований капітал	1 000	23 500	23 500	22 500	0	2 250	0	2 250	1,85
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	459 053	530 473	584 973	71 420	54 500	15,56	10,27	27,43	46,02
Власний капітал	460 053	553 973	608 473	93 920	54 500	20,42	9,84	32,26	47,87
Довгострокові зобов'язання	4 831	8 965	5 763	4 134	-3 202	85,57	-35,72	19,29	0,45

Короткострокові кредити банків	278 160	235 855	286 924	-42 305	51 069	-15,21	21,65	3,15	22,57
Поточна кредиторська заборгованість за зобов'язаннями	0	2 103	2 103	2 103	0	діл. на нуль	0	діл. на нуль	0,17
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи,	18 420	206 194	123 482	187 774	-82 712	1 019,40	- 40,11	570,37	9,72
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	410	2 532	237	2 122	-2 295	517,56	- 90,64	-42,2	0,02
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування	2	592	778	590	186	29 500	31,42	38 800	0,06
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці	1 776	2 914	3 419	1 138	505	64,08	17,33	92,51	0,27
Доходи майбутніх періодів	4 490	9 224	11 345	4 734	2 121	105,43	22,99	152,67	0,89
Інші поточні зобов'язання	143 401	106 243	228 480	-37 158	122 237	-25,91	115,0 5	59,33	17,98
Поточні зобов'язання та забезпечення	446 659	565 657	656 768	118 998	91 111	26,64	16,11	47,04	51,67
Баланс	911 543	1 128 595	1 271 004	217 052	142 409	23,81	12,62	39,43	

Аналізуючи динаміку пасивів підприємства, бачимо, що пайовий капітал не змінювався. За рахунок нерозподіленого прибутку збільшується власний капітал. За даними балансу ми бачимо, що довгострокові зобов'язання 2020 року порівняно з 2019 роком значно знизилась на 3 202 тис. грн.

Згідно аналізу можна побачити що власний капітал збільшився на 93920 тис. грн. станом на кінець 2019 порівняно з 2018 роком.

В загальній структурі власний капітал займає 47,87%, а поточні зобов'язання 51,67%.

За даним розрахунком, ми бачимо що поточна кредиторська заборгованість за товари, роботу та послуги на 2020 рік зменшилась. Також зменшилась

поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом на 2295 тис.грн.

Інші поточні зобов'язання на 2019 рік зменшилися на 106243 тис. грн., а на 2020 рік збільшилися до 228 480 тис. грн.

Для більш точного аналізу майнового стану ТОВ «УКРАВІТ» потрібно зробити аналіз оцінки основних засобів за показниками майна.(Таблиця 5).

Таблиця 2.3 Аналіз майнового стану ТОВ «УКРАВІТ» за 2018-2020 роки

	2018	2019	2020	Відхилення 2019-2018	Відхилення 2020-2019
Частка оборотних виробничих фондів	0,0055	0,0055	0,0079	0,0000	0,0017
Частка основних засобів в активах	0,0999	0,1360	0,1218	0,0255	0,0100
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,0946	0,1486	0,2619	0,0382	0,0801
Коефіцієнт оновлення основних засобів	0,4350	0,6448	0,5123	0,1484	0,0937
Частка довгострокових фінансових інвестицій в активах	0	1	1	0,71	0
Коефіцієнт мобільності активів	8,07	5,57	6,09	1,77	0,37

Частка виробничих фондів показує обігові кошти в виробничій сфері протягом 2020 року вона зросла що свідчить про зростання оборотних коштів. А частка основних засобів в активах на 2020 рік зменшилась на 0,01, відношення основних фондів до активів є негативним явищем, оскільки показує частку коштів, вкладених в основні засоби у валюті балансу. На протязі 3 років коефіцієнт зносу основних засобів збільшувався.

Коефіцієнт мобільності на 2019 рік зменшився на 1,77, а на 2020 рік збільшився на 0,37. Таким, проведений аналіз майнового стану ТОВ «УКРАВІТ» засвідчив, що частка оборотних виробничих фондів зросла, а частка основних засобів в активах зменшилась.

2.2.2 Аналіз показників ліквідності, платоспроможності та фінансової стійкості підприємства

Ліквідність компанії - це її можливість стрімко продавати свої товари та отримувати гроші для погашення своїх зобов'язань. Тобто це взаємозв'язок вартості активів (фондів, акцій, облігацій) до короткострокових зобов'язань.

В аналізі ліквідності доцільно характеризувати не лише обсяг ліквідних коштів, а й майбутні зміни ліквідності. Незадовільна ситуація з ліквідністю компанії характеризується тим, що фінансові потреби компанії перевищують її

фактичні доходи. Щоб у компанії було достатньо коштів для виплати боргів, потрібно спочатку розглянути хід отримання коштів від фермерської діяльності та організацію залишку після сплати боргу фондами.

Аналіз ліквідності вимагає ретельного аналізу структури пасивів компанії. Він базується на порівнянні наявності ліквідності та короткострокових зобов'язань. Для аналізу ліквідності рекомендується розрахувати коефіцієнт абсолютної ліквідності, покриття, поточну ліквідність, оцінку матеріальних цінностей, короткострокові зобов'язання, термін окупності, кредитний період, оборот запасів, основних фондів та продаж усіх активів.

Аналіз ліквідності повинен бути доповнений аналізом платоспроможності, який характеризує здатність компанії повністю та в строк виконувати свої платіжні зобов'язання за кредитними та іншими валютними операціями.

Аналіз ліквідності підприємства передбачає визначення наступних коефіцієнтів:

1. Коефіцієнт покриття (загальна ліквідність) - вказує, яку частину короткострокового боргу компанії можна погасити, якщо вона продає всі свої короткострокові активи, включаючи запаси. Цей коефіцієнт також показує, скільки гривень оборотних коштів припадає на кожну гривню короткострокового боргу.

2. Швидкий (значний) коефіцієнт ліквідності – показує частку короткострокового боргу, яку компанія може погасити за рахунок своїх найбільш ліквідних оборотних коштів (грошових коштів та їх еквівалентів, фінансових активів та зобов'язань). Цей показник показує здатність компанії розраховуватись із короткостроковими боргами та дозволяє вчасно розраховуватися з боржниками.

3. Коефіцієнт абсолютної (готівкової) ліквідності (показує частку короткострокових боргів, яку компанія може негайно погасити власними коштами.

У короткостроковій перспективі фінансовий стан компанії характеризується за допомогою показників ліквідності та платоспроможності, які характеризуються можливістю оперативного та повного погашення короткострокових зобов'язань перед посередникам. Комунікаційною основою для оцінки фінансового стану компанії є відомість з балансу та додатку, статистичної та оперативної звітності.

Проаналізуємо коефіцієнти ліквідності ТОВ «УКРАВІТ» та визначимо співвідношення короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості.

Таблиця 2.4. Аналіз показників ліквідності ТОВ «УКРАВІТ» в 2018 – 2020рр.

Показники	Рік			Абсолютний приріст		
	2018	2019	2020	2019 / 2018	2020 / 2019	2020 / 2018
Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття)	1,82	1,69	1,66	-0,13	-0,03	-0,16
Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,39	1,03	1,18	-0,36	0,15	-0,21
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,01	0,01	0,02	0	0,01	0,01
Співвідношення заборгованості	29,34	2,66	5,59	-26,68	2,93	-23,75

За даними таблиці коефіцієнт поточної ліквідності зменшується, на 2018 рік поточна ліквідність становила 1,82, а на 2020 рік 1,66. Але норма обмеження $K_{пл} \geq 2$, так як покриття показує на скільки активи покривають зобов'язання.

Коефіцієнт швидкої ліквідності на 2020 рік становить 1,18, на 0,15 більше за 2019 рік. Для коефіцієнта швидкої ліквідності оптимальне значення $\epsilon \geq 0,5$, це показує, що підприємство вчасно погасить короткостроковий кредит. Для коефіцієнта абсолютної ліквідності ми бачимо дуже малий та норма для абсолютної ліквідності $\geq 0,5$. Це означає, що підприємство може збанкрутитись.

Більш детально динаміку коефіцієнтів ліквідності показано на рисунку 2.1.

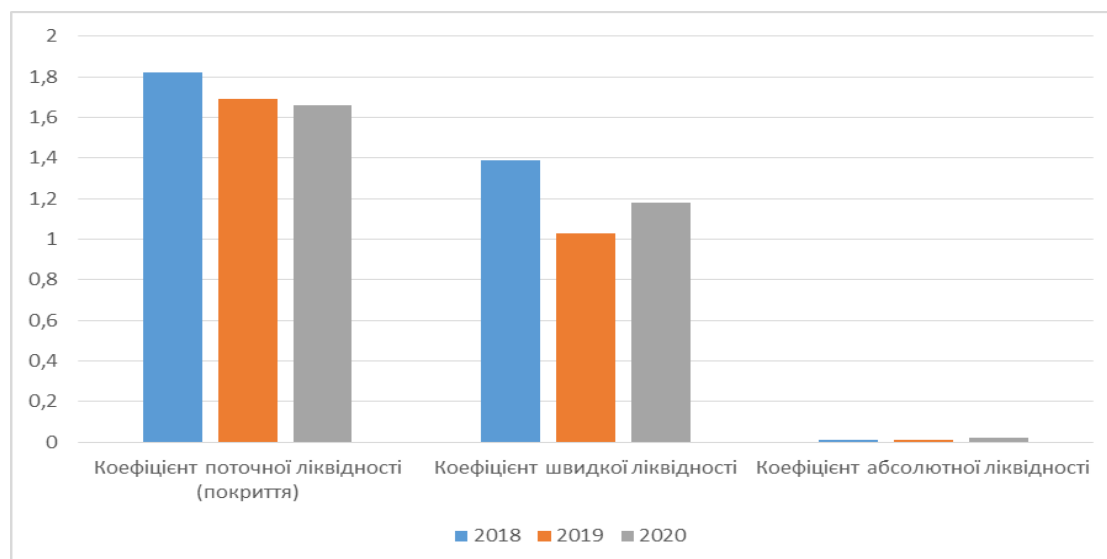

Рисунок 2.1 Ліквідності підприємства за 2018-2020 роки

Завершальним етапом аналізу корпоративної ліквідності є формулювання пропозицій та рекомендацій для компанії шляхом аналітичних висновків, які проливають світло на фактори, що впливають на діяльність компанії. Аналізуючи ліквідність балансу, важливо визначити ключові фактори, що її визнача-

ють. До цих факторів відноситься короткострокова заборгованість; поточна структура боргів; довіра та платоспроможність позичальника; вказівки щодо використання креативних або позикових коштів; структура оборотного капіталу компанії; вид ділової діяльності; існування боргу за облігаціями; наявність заходів для комплексного управління оборотними коштами; наявність розроблених платіжних рахунків у покупців та постачальників; політика збуту компанії.

Оцінка фінансової стійкості компанії спрямована на об'єктивний аналіз розміру та структури активів та зобов'язань компанії, на основі якого вона визначає фінансову стійкість та незалежність, а також відповідність фінансово-господарській діяльності компанії. Залежно від показників, що забезпечують власний капітал та позикові кошти для запасів та видатків, можна назвати такі типи корпоративної фінансової стійкості:

- 1) абсолютна фінансова стійкість;
- 2) загалом стабільне фінансове становище;
- 3) нестабільне фінансове становище;
- 4) фінансова криза.

Компанію, яка може покрити витрати на телебачення за рахунок власних джерел, запобігти необґрунтованим претензіям та своєчасно виконати свої зобов'язання, можна розглядати як фінансово стабільну компанію. Рекомендується оцінювати фінансову стабільність компанії за допомогою ряду показників.

Для характеристики фінансової стійкості компанії рекомендується спочатку використовувати шість з таких показників:

1. Коефіцієнт автономності (фінансової незалежності) - вказує, яку частину загального обсягу інвестицій у компанію становить капітал. Характеризується фінансовою незалежністю компанії від зовнішніх джерел фінансування своєї діяльності.

2. Фактор фінансової стійкості - показує співвідношення власного та позикового капіталу, який вкладається в діяльність компанії. Він характеризує здатність компанії залучати зовнішні джерела фінансування.

3. Коефіцієнт власного капіталу показує частку оборотних активів, яка фінансується за рахунок чистих оборотних активів.

4. Коефіцієнт ефективності використання активів вказує, скільки чистого прибутку компанія приносить в середньому за кожну гривню своїх загальних інвестицій у свою діяльність. Він характеризує прибутковість цього капіталу від володіння підприємством незалежно від джерела доходу.

5. Коефіцієнт ефективності використання власного капіталу (коефіцієнт прибутковості на капітал) - вказує, скільки в середньому чистий прибуток має

компанія в кожній гривні власного капіталу. Це свідчить про ефективність ваших власних інвестицій.

6. Відношення основних фондів до оборотних активів позначає відношення основних фондів до оборотних активів.

Ця таблиця показує, що більшість показників фінансової стійкості підприємств мають вищу реальну величину, ніж нормативні. Це характеризується тим, що компанія фінансово стабільна.

Таблиця 2.5. Показники фінансової стійкості ТОВ «УКРАВІТ» в 2018 - 2020 роки.

Показники	Рік			Абсолютний приріст (відхилення), +,-		
	2018	2019	2020	2019 / 2018	2020 / 2019	2020 / 2018
Власні обігові кошти, тис. грн.	359 580	382 183	429 145	22 603	46 962	69 565
Коефіцієнт забезпечення оборотних активів власними коштами	0,44	0,4	0,39	-0,04	-0,01	-0,05
Маневреність власних оборотних коштів	0,01	0,01	0,03	0	0,02	0,02
Коефіцієнт забезпечення власними оборотними засобами запасів	1,9	1,03	1,34	-0,87	0,31	-0,56
Коефіцієнт фінансової автономії	0,5	0,49	0,48	-0,01	-0,01	-0,02
Коефіцієнт фінансової залежності	1,98	2,04	2,09	0,06	0,05	0,11
Коефіцієнт фінансового левериджу	0,98	1,04	1,09	0,06	0,05	0,11
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,78	0,69	0,71	-0,09	0,02	-0,07
Коефіцієнт короткострокової заборгованості	0,99	0,98	0,99	-0,01	0,01	0
Коефіцієнт фінансової стійкості (покриття інвестицій)	0,51	0,5	0,48	-0,01	-0,02	-0,03
Коефіцієнт мобільності активів	8,07	5,57	6,09	-2,5	0,52	-1,98

Коефіцієнт автономності за два роки зменшився з 0,5 до 0,48. Значення коефіцієнта становить 48 гривень із 100 гривень інвестиційних активів компанії на кінець року.

Коефіцієнт фінансової стійкості також трохи знизився протягом року (з 0,51 до 0,48). Однак в аналізованому періоді він мав значення нижчі за оптимальні. На кінець року значення цього коефіцієнта свідчить про те, що на кожну гривню позикових коштів становить 0,48 грн. власних коштів.

Коефіцієнт фінансової залежності протягом 3 років зростав, це вказує на те, що підприємство в змозі проводити прогноз діяльності фінансових ресурсів. За даними таблиці коефіцієнт маневреності власного капіталу зменшився в

2019 році з 0,78 до 0,69, але в 2020 році воно збільшилося до 0,71. Це свідчить про достатність ресурсів для бюджетування активів.

Протягом року коефіцієнт власного капіталу зріс з 1,03 до 1,34 і перевищує оптимальний. Негативним аспектом роботи аналізованих компаній є зниження ефективності використання активів з 2018 по 2019 рік - з 8.07.20 до 5.57 спостерігалось незначне відхилення коефіцієнта ефективності використання власного капіталу з 0,99 до 0,98. Тому компанія має реальні шанси підвищити свою фінансову стійкість та стабільність.

2.2.3 Аналіз джерел фінансування підприємства за 2018-2020 роки

Проведемо аналіз доходу, собівартості, фінансових результатів роботи ТОВ «УКРАВІТ».

Таблиця 2.6 Показники ділової активності ТОВ «УКРАВІТ» за 2018-2020 роки тис. грн.

Показники	Рік			Абсолютний приріст +,-		Відносний приріст %		
	2018	2019	2020	2019 / 2018	2020 / 2019	2019 / 2018	2020 / 2019	2020 / 2018
Чистий дохід від реалізації продукції	1 000 000	1 037 728	1 371 662	-9 998 962 272	333934	-99,99	32,18	-99,99
Собівартість реалізованої продукції	-716 193	-684157	-931332	32 036	-247 175	-4,47	36,13	30,04
Інші операційні витрати	-40 608	-12286	-14097	28 322	-1 811	-69,74	14,74	-65,29
Інші витрати	-1443	-1315	0	128	1 315	-8,87	-100	-100
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток (збиток)	157 426	104 653	144 648	-52 773	39 995	-33,52	38,22	-8,12
Витрати (дохід) з податку на прибуток	31 861	20 496	27 249	-11 365	6 753	-35,67	32,95	-14,48
Чистий фінансовий результат: прибуток	125 565	84 157	117 399	-41 408	33 242	-32,98	39,5	-6,5
Разом доходи	1037 728	1 037 728	1 371 662	0	333 934	0	32,18	32,18
Разом витрати	-758 244	-697758	-945429	60 486	-247671	-7,98	35,5	24,69

Проведений аналіз засвідчує зростання таких показників як виручки від реалізації із 10000 тис. грн. до 1073728 тис. грн., фінансового результату до оподаткування - на 39 995 грн. За розрахунками бачимо, що як і доходи так і витрати збільшилися на 2020 рік.

Важливою частиною аналізу фінансового стану є оцінка прибутковості компанії. Рентабельність - це відносний показник інтенсивності виробництва, який характеризує рівень рентабельності (відновлення) відповідних складових виробничого процесу або загальну вартість бізнесу. Для характеристики ефективності використання фінансових ресурсів розраховується рентабельність інвестицій усіх ресурсів у виробництво, власні інвестиції, вкладення в акції інших компаній тощо.

Таблиця 2.7. Показники рентабельності ТОВ «УКРАВІТ»

Показники	Рік		Абсолютний приріст (відхилення)
	2019	2020	2020 / 2019
Рентабельність (пасивів) активів (чистий прибуток в чисельнику), %	8,25	9,78	1,53
Рентабельність (пасивів) активів (ЕВІТ в чисельнику), %	10,26	12,06	1,8
Рентабельність власного капіталу, %	16,6	20,2	3,6
Рентабельність виробничих фондів, %	67,99	75,74	7,75
Рентабельність продажів за чистим прибутком (чиста маржа), %	8,11	8,56	0,45
Коефіцієнт реінвестування, %	84,87	46,42	-38,45
Коефіцієнт стійкості економічного зростання, %	12,89	8,96	-3,93
Період окупності активів	12,12	10,22	-1,9
Період окупності власного капіталу	6,02	4,95	-1,07

Аналіз показників рентабельності показав, що за період 2018- 2020р. діяльність підприємства була рентабельною, оскільки всі показники рентабельності мали позитивні значення. Так рентабельність виробничих фондів була найбільшою у 2019 р. – 67,99%. , а у 2020 збільшилась до 75,74%, найбільшими ці показники були у 2018р і зменшилися у 2019р. Тобто можна сказати, що рентабельність підприємства не постійна.. Період реінвестування також знизився на 38,45%.

Склад і структура фінансування компанії відображається в структурі боргу балансу. Інформація про пасиви в балансі дозволяє визначити зміни власного капіталу та боргу, постійних (необмежених) та змінних структур. У більшості випадків фінансовий стан компанії залежить від того, якими ресурсами вона володіє, звідки вони беруться і куди вкладаються.

Таблиця 2.8 Структура джерел фінансування ТОВ «УКРАВІТ» в 2018 - 2020 рр., тис.грн.

Показники	Рік		
	2018	2019	2020
Власний капітал	460053	553973	608473
Довгострокові зобов'язання і забезпечення	4831	8965	5763
Поточні зобов'язання і забезпечення	446659	565657	656768
Зобов'язання пов'язані з необоротними активами	-	-	-
Баланс	911543	1128595	1271604

За таблицею ми бачимо, що власний капітал збільшується протягом року, також це можна показати на графіку .

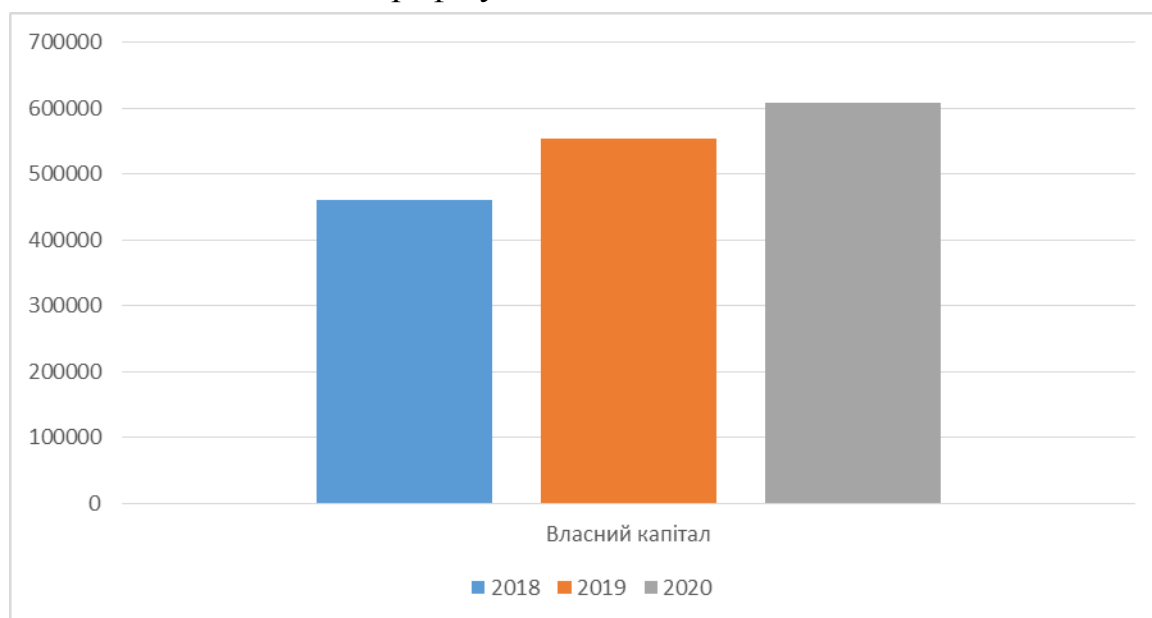

Рисунок 2.2. Обсяги власного капіталу ТОВ «УКРАВІТ» за 2018 - 2020 роки, тис. грн.

Довгострокові зобов'язання зростають в 2019 р. на 8965 грн., а у 2020 р. зменшуються до 5763 грн.

Поточні зобов'язання протягом трьох років збільшуються. А зобов'язання пов'язані з необоротними активами відсутні.

Аналіз динаміки показав, що власний капітал та поточні зобов'язання збільшилися. Таким чином, проведений аналіз джерел фінансування ТОВ «УК-РАВІТ» засвідчив, що підприємство може забезпечити собі фінансову стійкість.

3. НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСУАННЯ ПІДПРИЄМСТВА АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ

3.1 Підходи та напрямки фінансування сільськогосподарських підприємств

Особливості сільськогосподарських комплексів проявляються насамперед у механізмах, що регулюють їх розвиток. Незважаючи на важливі переваги ринкових механізмів, такі питання, як забезпечення продовольчої безпеки та подолання різниці в цінах у промисловості та сільському господарстві, не враховуються повністю. Ці частково національні умови, такі як виробництво сільськогосподарської продукції та раціональне та обачне використання землі, сприяння соціально-економічному розвитку в сільській місцевості, вимагають їх використання разом із механізмами ринкової економіки регулювання сільського господарства.

Важка економічна ситуація в Україні не є виправданням для держави регулювати процес розвитку сільського господарства та гарантувати підтримку. Це пов'язано з тим, що державна допомога сільськогосподарським товаровиробникам у розвинутих країнах має давню історію і часто вводиться під час кризи. Сприяння розвитку сільського господарства досягло високої ефективності завдяки довгостроковій фінансовій підтримці держави.

Водночас є об'єктивною необхідністю вирішення проблеми майбутнього підвищення ефективності управлінських та регуляторних процесів у сфері державного сприяння розвитку сільськогосподарських комплексів.

Проведення державної регуляторної роботи на аграрних комплексах має забезпечити: формування ефективних власників у сільському господарстві; створення сприятливих економічних умов для діяльності суб'єктів господарювання на сільськогосподарському ринку, зростання сільськогосподарського виробництва та підвищення ефективності.

Однією з проблем національного фінансування сільськогосподарських комплексів є те, що вони розподіляються серед великої кількості виробників, не орієнтуючись на пріоритети та не створюючи умов, а отже, не роблячи очікуваного ефекту на розвиток комплексу для розширеного розмноження.

Це нагальна потреба переглянути методи фінансового регулювання в аграрному секторі України, оскільки існуючі механізми не виправдовують себе.

Сучасна бюджетна практика для галузі має недоліки, неефективність та недоліки щодо обсягу. Крім того, якщо Україна має вступити до СОТ, вона повинна виконати свої зобов'язання за Угодою про внутрішню сільськогоспо-

дарську допомогу.

Інтеграція України до Європейського економічного простору вимагає змін у політиці бюджетної підтримки аграрного сектору, зосередившись на розвитку інноваційних інвестицій, створенні ефективних ринкових структур та забезпеченні висококваліфікованих кадрів, що, в свою чергу, вимагає розвитку сільських територій. Поступове покращення рівня зайнятості та рівня життя зайнятий у сільському господарстві. Втручання держави в механізми економічного контролю не повинно мати негативних наслідків, підпорядковуватися основним економічним законам і базуватися на таких основних принципах: справедливість; гнучкість продуктивності системи; стабільність і послідовність; гарантія; підвищення ефективності виробництва та рівня життя сільського населення; контрольованість на всіх етапах розподілу та використання бюджету.

Бюджетна підтримка є основною складовою державного регулювання аграрних комплексів і має на меті розробити ефективні механізми проектування та використання фінансових ресурсів країни з метою підвищення конкурентоспроможності галузі та виробництва та підтримки якісних та безпечних продуктів харчування.

Очевидно, існує потреба у поєднанні фінансових ресурсів сільськогосподарських товарів з розподілом бюджетів на державну підтримку сільськогосподарського виробництва. Крім того, роль держави не повинна бути пасивною, особливо у забезпеченні отримання доходу для економічних суб'єктів на основі рівних цін, коротко- та довгострокового кредитування, оподаткування тощо.

Основними функціями держави, яка регулює розвиток сільськогосподарських комплексів, є: визначення пріоритетних напрямів розвитку та напрямів інвестицій, регулювання земельних відносин; здійснення заходів щодо стабілізації продовольчого забезпечення; здійснення підтримки пріоритетних галузей та напрямків аграрних комплексів шляхом прямого бюджетного фінансування, позик, механізмів субсидування, цільових субсидій; сприяння процесу приватизації, приватизації та нових форм розвитку управління; створення механізмів формування національних контрактів та контрактів на поставку сільськогосподарської продукції та сировини для національних потреб; регулювання цін на певні продукти харчування; визначення приблизного рівня закупівельної ціни та механізму індексації після процесу інфляції; забезпечення регулювання тарифів на сільськогосподарську продукцію; впровадження планів показників розвитку сільськогосподарських комплексів

Ефективне функціонування аграрного сектору вимагає реалізації кре-

ДИТНОЇ .

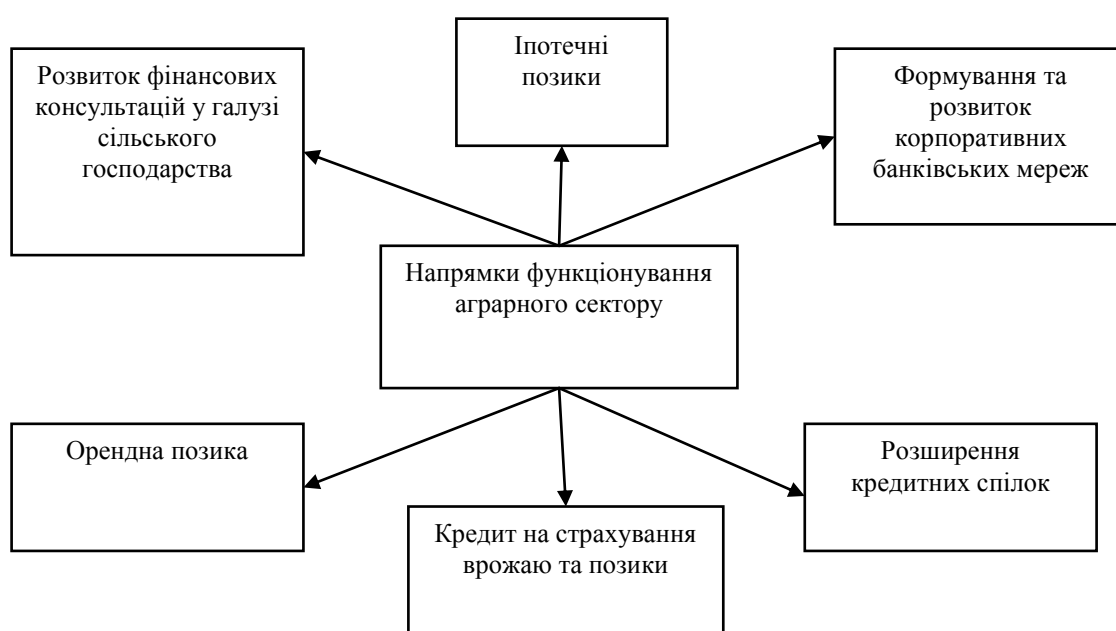

Рисунок 3.1 Напрямки функціонування аграрного сектору

Державне регулювання сільськогосподарських комплексів також створює сприятливі умови для промислової інвестиційної діяльності для залучення інвестицій, розробки програм розвитку, підтримки сільського господарства тощо.

Державні фінансові ресурси повинні бути спрямовані на створення умов, що стимулюють максимальний розвиток індивідуальних навичок та ініціатив фермерів, а також раціональне використання промислових ресурсів.

Систематичний, всеосяжний, безперервний та безперервний процес удосконалення системи аграрної політики повинен бути характерним для успішного впровадження заходів державної підтримки галузей економіки, що мають макроекономічні ефекти та можуть мати цілеспрямований вплив на виробників.

Страхове покриття є важливим елементом надійної системи фінансової підтримки розвитку сільськогосподарських товаровиробників на ринкових умовах. Страхування гарантує безперервність сільськогосподарського виробництва, а також збалансованість та стабільність сільськогосподарських ринків.

У сучасних умовах необхідно систематизувати підхід до запровадження сільськогосподарського страхування. Оскільки неоднорідні заходи не можуть вирішити цю складну проблему.

Реалізація національного страхового полісу вимагає не лише створення належного нормативно-правового забезпечення, а й створення певних установ, в яких функціонування сільськогосподарського страхування практично неможливе. Розвиток та подальший розвиток таких інститутів залежать насамперед від державної підтримки (як адміністративної, функціональної, так і фінансової).

Одним із можливих варіантів збільшення фінансової підтримки господарської діяльності фермерських господарств є збільшення рівня інвестицій.

Метою політики у сфері інвестицій у сільськогосподарське виробництво є створення сучасної державної системи регулювання, яка підвищує привабливість економіки для інвестування та забезпечує сильні стимули як для резидентів, так і для нерезидентів аграрного сектора.

Фінансовий шлях для сприяння інвестицій потенційно можливий, залежно від поточної ситуації, та якщо враховувати:

- зниження податкових ставок;
- прискорення амортизації основних засобів,
- зменшення оподаткованого прибутку виходячи з суми інвестиції або використовувати податкові відрахування від інвестицій

Таке збільшення інвестиційної привабливості сільськогосподарського виробництва збільшує фінансову стійкість та подальший розвиток галузі.

Для залучення додаткового фінансування сільськогосподарських підприємств рекомендується використовувати різні методи фінансування, включаючи лізинг та франчайзинг.

З цього можна зробити висновок, що фінансове становище сільськогосподарського комплексу в Україні є справді складним, і для його стабільного та перспективного розвитку необхідно вживати більше національних заходів, які необхідно вживати в умовах політичної стабільності.

Дослідження впливу органів управління на розвиток сільськогосподарських комплексів стверджує, що механізм національної фінансової підтримки сільськогосподарських комплексів повинен бути вдосконалений. Постійною проблемою є відсутність науково обґрунтованих розрахунків ефективності рішень та нормативних актів. Гармонія влади та інтересів різних адміністративних суб'єктів зрештою призводить до частих змін законодавства, погіршення інвестиційного середовища, зменшення доходів сільськогосподарських товаровиробників і, зрештою, погіршення соціально-економічного становища фермерів.

У той же час дослідження досвіду розвинутих економік показують, що

однією з головних умов стійкого зростання в аграрному секторі є збалансоване та ефективне поєднання державної підтримки та ринкових механізмів.

Особливою проблемою вітчизняних організацій та правових механізмів підтримки розвитку аграрного сектору є, з одного боку, недостатня фінансова підтримка законодавства та, з іншого боку, невідповідність чинним законодавчим актам в державних установах.

Для більш ефективного аналізу та контролю за використанням бюджетних коштів, виділених на підтримку сільськогосподарських комплексів, необхідно забезпечити обов'язкові результати та оперативний моніторинг за роками впровадження, створити систему інформаційної підтримки для реалізації сільськогосподарського комплексу та кожна програма має відповідний перелік державних програм, а їх діяльність фінансується за рахунок цих програм, тим самим забезпечуючи взаємозв'язок між ними, щоб полегшити контроль регуляторів за виконанням державних програм. Також слід вдосконалити механізм координації державних цільових програм.

Слід також мати на увазі, що наслідки державного фінансування сільськогосподарських комплексів мають не лише економічні, а й соціальні наслідки. Для вдосконалення системи бюджетної підтримки сільськогосподарських комплексів та підвищення їх ефективності повинні застосовуватися такі критерії, як економічна та соціальна ефективність, прозорість, об'єктивний розподіл коштів, доступність сільськогосподарських товаровиробників та простота прийому.

Стратегічне планування включає кілька сфер майбутнього корпоративного розвитку:

- Розробка або виготовлення нового продукту;
- Продаж товарів у нові торгові точки.

Розробка, особливо виробництво нової продукції, вимагає технологічного дослідження ринку та витрат на маркетинг.

Інший варіант - вказати, як урізноманітнити. Цей метод дозволяє придбати або контролювати малий бізнес, який оточений ним. Ці компанії зазвичай можуть управляти виробництвом, яке є абсолютно протилежним як за виробництвом, так і за функціями.

У таких випадках є "але", і така невелика компанія розробляє стратегію операції, при якій товар пропонується до продажу на кількох ринкових точках: постійний маркетинг для нових тенденцій випуску продуктів; пасивний маркетинг, який відмовляється від конкуренції; створення додаткових резервів за непередбачених обставин.

З вибором стратегії починається фаза складання операційного плану подальшого виробництва, інвестицій та можливого формування продажів.

3.2 Шляхи покращення фінансування ТОВ «УКРАВІТ»

Для підвищення фінансової стійкості ТОВ «УКРАВІТ» необхідно розрізнати внутрішню та зовнішню сфери, що підвищують фінансову стабільність. Внутрішня область:

- Підвищення ефективності управління активами та боргами компанії для посилення контролю над потоком матеріалів та фінансів з урахуванням ефективності використання власних коштів та позикових коштів.

- Сприяння збільшенню частки ліквідних коштів у структурі балансу. Основним напрямком є збільшення активності при одночасному збільшенні оборотності оборотних коштів, одночасно запобігаючи простою активів та продажу чи оренди, раціональному використанню оборотних коштів, виведенню в неліквідні активи, несвоєчасним виплатам та нереальним облігаціям.

- Реструктуризація безнадійної заборгованості (факторинг та занепад роботи). Вивчення моделей корпоративного кредитування з використанням факторингових операцій та конфіскації майна та існуючих підходів до особливостей та характеристик цих банківських послуг виявляє недосконалість цих операційних механізмів та необхідність вдосконалення з метою ефективного здійснення банківського фінансування.

Зовні існують більш далекосяжні заходи, реалізація яких в основному покладається на органи влади. До них належать:

- вдосконалення державного фінансування та механізмів кредитної підтримки бізнесу;

- Податкові стимули для легалізації тіньових доходів

- Впровадження практики субсидування ставок позик на закупівлю вітчизняних товарів

- Введення практики субсидування ставок позик на придбання вітчизняних товарів.

Запропоновані рекомендації щодо вдосконалення управління фінансовою стабільністю підприємств підвищать ефективність фінансово-господарської діяльності підприємств.

Провівши розрахунок показників підприємства, можна зробити висновок, що зниження вартості запасів може зменшити втрати від спаду якості виробу.

Ріст дебіторської заборгованості є результатом підвищення попиту на продукт.

Негативним явищем є зниження коефіцієнта абсолютної ліквідності, що може призвести до банкрутства компанії. За аналізом ділової активності спостерігається збільшення доходу та витрат у 2020 році.

Також показники рентабельності збільшились на 3,6% ,отже розмір прибутку підвищився на 2020 рік. Рівень рентабельності виробничих фондів збільшився, це виражає ефективність роботи підприємства.

Коефіцієнт реінвестування та стійкості економічного зростання на 2020 рік показники нижчі, чим за 2019 рік, можливо причина є дивідендна політика компанії. Або причиною може бути відсутність прибутку, потрібно збільшити дохід і зменшити витрати на одиницю продукту.

Для поліпшення фінансового стану ТОВ «УКРАВІТ»:

- Розширити асортимент продукції та покращити їх якість.
- Знизити виробничі витрати.
- Використовує всі види ресурсів з максимальною ефективністю.
- Налагодити компетентні договірні відносини з постачальниками та покупцями.
- Підтримувати рівень ціни.

Для підвищення фінансової стійкості ТОВ «УКРАВІТ» необхідно розрізнати внутрішню та зовнішню сфери, що підвищують фінансову стабільність. Внутрішня область: підвищення ефективності управління активами та боргами компанії; сприяння збільшенню частки ліквідних коштів у структурі балансу; збільшення активності при одночасному збільшенні оборотності оборотних коштів; вдосконалення державного фінансування та механізмів кредитної підтримки бізнесу;

ВИСНОВКИ

У сучасних умовах сільськогосподарська індустрія є однією з найважливіших галузей. Стабільний розвиток фермерських господарств забезпечує продовольчу безпеку країни, сприяє перетворенню аграрного сектору у високоефективний та конкурентоспроможний сектор економіки на внутрішньому та зовнішньому ринках, формує ефективний ресурс для зовнішньоекономічної діяльності та створює надійне джерело економічної діяльності.

Сільськогосподарське виробництво традиційно є сильною частиною української економіки. Родючий ґрунт, багаті сільськогосподарські традиції, сприятливий клімат, знання та працьовиті люди - все це робить сільськогосподарські комплекси пріоритетними для економіки, забезпечує населення якісними, доступними продуктами харчування, забезпечує гідний рівень життя та експорту в країну.

Фінансування підприємств агропромислової галузі — це система грошово-кредитних відносин, що відноситься до формування, розподілу та використання грошових доходів та фондів господарських підрозділів агропромислових комплексів, що забезпечують виробничі та відтворювальні процеси в господарській діяльності.

Формування та використання фінансових ресурсів сільськогосподарських підприємств — це процес формування коштів для виконання їх фінансових зобов'язань перед державою та іншими установами. Фінанси агробізнесу формуються з різних джерел. До фондів грошей агропромислових підприємств відносять статутні фонди, амортизаційні фонди, фонди заробітної плати, резервні фонди.

Основних проблеми фінансування сільськогосподарського підприємства можна виокремити такі: недостатність коштів державної підтримки аграрного господарства; недоступність кредитування, через великі ставки відсотку; відсутність стабільного фінансування у конкретні періоди року; недолік доведення державних грошових ресурсів до народного господарства; відсутність контролю з боку державних структур про використання коштів.

Розвиток фермерських господарств залежить, здебільшого, від наявності матеріальних ресурсів. Для багатьох агрохолдингів в Україні, як на сучасному етапі розвитку, так і в майбутньому, основними проблемами є відсутність власних ресурсів та неможливість використання зовнішніх джерел фінансування (особливо для малих та середніх підприємств).

З розвитком ринкових відносин в Україні аналіз фінансового стану компаній стає все більш важливим. Поточна функція компанії виникнення у складній ситуації економічної кризи призводить до спаду виробництва та інфляції. Ці зміни негативно впливають на організацію фінансових відносин підприємств різних галузей, зменшуючи можливість збільшення фінансових ресурсів і, як наслідок, зменшуючи засоби вирішення економічних та соціальних проблем. В роботі показані розрахунки аналізу майна (проведений аналіз майнового стану ТОВ «УКРАВІТ» засвідчив, що частка оборотних виробничих фондів зростає, а частка основних засобів в активах зменшилась.) та показників ліквідності і динаміка коефіцієнтів ліквідності. За даними таблиці коефіцієнт абсолютної ліквідності ми бачимо дуже малий та норма для абсолютної ліквідності $\geq 0,5$. Це означає, що підприємство може збанкрутитись. Також показано динаміка фінансової стійкості, за даними по таблиці ми бачимо що компанія має реальні шанси підвищити фінансову стійкість та стабільність та показники ділової активності. За розрахунками бачимо, що як і доходи так і витрати збільшилися.

Для підвищення фінансової стійкості ТОВ «УКРАВІТ» необхідно розрізнити внутрішню та зовнішню сфери, що підвищують фінансову стабільність. Внутрішня область: підвищення управління активами, збільшення частки ліквідності, безнадійність заборгованості.

Для поліпшення фінансового стану ТОВ «УКРАВІТ»: розширити асортимент продукції та покращити їх якість; знизити виробничі витрати; використовує всі види ресурсів з максимальною ефективністю; налагодити договірні відносини; підтримувати рівень ціни.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Алексеєнко Л. М., Ціжма О. А. Фінансове забезпечення аграрного сектора у контексті просторового розвитку економіки. Економічний простір. 2019. Вип. 149. С. 107-120.
2. Аніловська Г. Я. Фінанси підприємств: навч. посібник / за ред. Г. Я. Аніловської, І. Б. Висоцької. Львів: ЛьвДУВС, 2018. –440 с.
3. Бедринець М. Д. Фінанси підприємств: навч. посіб. / М. Д. Бедринець, Л. П. Довгань. – К. : Центр учбової літератури, 2018. –292 с.
4. Бедринець М. Д., Довгань Л. П. Фінанси підприємств [текст] навч. посіб. / М. Д. Бедринець, Л. П. Довгань. – К. : Центр учбової літератури, 2018. – 292 с.
5. Васюник Т. І. Роль фінансових ресурсів у відтворенні основного капіталу / Т. І. Васюник // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Економіка і менеджмент. – 2017. – Вип. 23(1). – С. 47–50.
6. Венгер В.В. Фінанси: навчальний посібник / В.В. Венгер. – К. : Центр учбової літератури, 2019. – 432 с.
7. Горох О.В. Г 70 Фінанси аграрних підприємств: навч. Посіб. / О.В. Горох, О.Ю. Скоромна. – Харків: ХНАУ, 2020. – 226 с.
8. Довідник «АгроБізнес України» / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uub.com.ua/wp-content/uploads/2018/09/Ukrainian-Agribusiness-2018.pdf>.
9. Захарченко П.В. Методи та моделі фінансового прогнозування: посібник / П.В. Захарченко, Г.П. Костенко. – Мелітополь : Видав. буд. Мелітопол. міськ. друкарні, 2018. – 224 с.
10. Збарський В. К. Особливості та проблеми кредитування аграрного сектору економіки України. Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки). 2014. № 3(27). С. 155-160.
11. Зянько В.В. Фінанси підприємств : навч. посіб. Частина 1 / Зянько В. В., Фурик В.Г., Вальдшмідт І.М. – Вінниця : ВНТУ, 2016. – 126 с.
12. Кремень О.І. Фінанси: навчальний посібник для ст-ів ВНЗ /О.І. Кремень, В.М. Кремень.– К. : Центр учбової літератури, 2019.

13. Левандівський О. Зарубіжний досвід підвищення інвестиційної активності сільськогосподарських підприємств. Агросвіт. 2019. № 9. С. 10-16.
14. Лупенко Ю. О., Захарчук О. В. Інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку сільського господарства України. Економіка АПК. 2018. № 11. С. 9-18.
15. Любенко Н.М. Фінанси підприємств: навч. посіб. / Н.М. Любенко. – К. : Центр учбової літератури, 2019. –262 с..
16. Матвеева Н. В. Напрями підвищення ефективності використання фінансових ресурсів підприємств / Н. В. Матвеева, П. К. Первухін // Наука й економіка. – 2016. – Вип. 2. – С. 17–21.
17. Мельник П. І. Фінанси підприємств у ринкових умовах: навчальний посібник / П.І. Мельник. – Чернігів: Чернігівський національний технологічний університет, 2015. – 217 с
18. Петруха С. В. Порівняльний аналіз регулювання аграрного сектору в умовах загострення конкуренції на світових продовольчих ринках. Ефективна економіка.2017. No 1
19. Петруха С. В. Ринкова трансформація аграрного сектору економіки України: від аграрної кризи до формування підвалин реалізації Глобальних Цілей Сталого Розвитку. Агросвіт.– 2017. – No 18. – С. 3-46.
20. Портна О. В. Аналіз господарської діяльності : навч. посіб. / О. В. Портна. – К. : Ліра-К, 2015. – 312 с.
21. Саблук П.Т. Стан і напрями розвитку аграрної реформи / П.Т. Саблук // Економіка АПК. – 2015. – No 2. – С. 10–17.
22. Скоропад І. О., Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва. Навчальний посібник І. С. Скоропад, О. Б. Курило, О. М. Чубка, О. В. Дідух, І. О. Кривецький. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2016. – 344 с.
23. Скоропад І. О., Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва. Навчальний посібник І. С. Скоропад, О. Б. Курило, О. М. Чубка, О. В. Дідух, І. О. Кривецький. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2016. – 344 с.
24. Фінанси підприємств: проблеми теорії та практики : монографія / Н. Е. Аванесова, К. О. Коледіна, В. І. Успенко та ін. – Х. : Видавництво «Лідер», 2016. – 152 с.

ДОДАТОК А
Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2020 р.

А К Т И В	Код рядка	На по- чаток звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	9 399	9 463
первісна вартість	1001	13 741	15 785
накопичена амортизація	1002	4 342	6 322
Незавершені капітальні інвестиції	1005	1 421	7 523
Основні засоби	1010	153 470	154 842
первісна вартість	1011	180 264	209 779
Знос	1012	26 794	54 937
інші фінансові інвестиції	1035	7 500	7 500
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	171 790	179 328
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	372 140	319 464
Виробничі запаси	1101	5 282	8 668
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	196	1 492
Товари	1104	366 662	309 304
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	175 795	221 486
з бюджетом	1135	7 718	7 712
у тому числі з податку на прибуток	1136	7 694	824
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	386 900	497 563
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	2 921	13 348
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	2 921	13 348
Витрати майбутніх періодів	1170	1 922	3 263
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
Інші оборотні активи	1190	9 409	28 840
Усього за розділом II	1195	956 805	1 091 676
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	1 128 595	1 271 004

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	23 500	23 500
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	530 473	584 973
Усього за розділом I	1495	553 973	608 473
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Довгострокові кредити банків	1510	3 732	2 633
Інші довгострокові зобов'язання	1515	5 233	3 130
Усього за розділом II	1595	8 965	5 763
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	235 855	286 924
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	2 103	2 103
товари, роботи, послуги	1615	206 194	123 482
розрахунками з бюджетом	1620	2 532	237
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	592	778
розрахунками з оплати праці	1630	2 914	3 419
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	4 439	2 564
Поточні забезпечення	1660	4 785	8 781
Інші поточні зобов'язання	1690	106 243	228 480
Усього за розділом III	1695	565 657	656 768
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	1 128 595	1 271 004